

Verslag van het ingevolge artikel 5, sub d., J° 2 archiefbesluit 1995, gevoerde driehoeksoverleg tussen het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, het Staatsbosbeheer en de Rijksarchiefdienst met betrekking tot de selectielijst, zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het archiefbesluit 1995, van archiefbescheiden van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij en van het Staatsbosbeheer betreffende het beleidsterrein natuur- en landschapsbeheer in de periode vanaf 1945

Inleiding

De voorliggende ontwerp-selectielijst is een selectielijst als bedoeld in artikel 2, eerste lid van het Archiefbesluit 1995 (Stb. 671), ter uitvoering van de Archiefwet 1995 (Stb.276). Bij de vaststelling van deze selectielijst wordt de ‘Lijst van voor vernietiging in aanmerking komende archiefbescheiden van het onder het Ministerie van Landbouw en Visserij ressorterende staatsbosbeheer en de onder deze dienst ressorterende consulentenschappen, houtvesterijen, commissies en ambtenaren, alsmede van het Rijksinstituut voor natuurbeheer en het Rijksinstituut voor onderzoek in de bos- en landschapsbouw “de dorschkamp” (Stcrt. 1976, 248) gewijzigd. De rubrieken Natuurbeheer (1.853.2) en Landschapsbouw (1.853.217) van deze vernietigingslijst zullen komen te vervallen. Tevens zal gewijzigd worden de ‘Lijst van te vernietigen archiefbescheiden van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij en van de onder dat ministerie ressorterende commissies en ambtenaren’, laatstelijk gewijzigd bij beschikking van de staatsecretaris van OC en W en de minister van LNV van 20 november 1998 (Stcrt. 1999, 22). Deze lijst komt te vervallen voor wat betreft de archiefbescheiden op het beleidsterrein landschaps- en natuurbeheer.

Totstandkoming van de ontwerp-selectielijst

De voorliggende ontwerp-selectielijst is gebaseerd op: A. Fris en N. van Oldenbeek, *Rapport institutioneel onderzoek Natuur- en landschapsbeheer en relatienotabeleid, 1945-1995*. Den Haag 1999. Dit rapport bestaat uit twee delen:

Deel I, N. van Oldenbeek, *Natuur- en landschapsbeheer. Een onderzoek naar taken en handelingen van actoren op het beleidsterrein natuur- en landschapsbeheer*, Den Haag 1999 en

Deel II, A. Fris. *Het relatienotabeleid. De relatie tussen het natuur- en landschapsonderhoud en de landbouw vanaf de periode 1974*. Den Haag 1996

De onderhavige selectielijst is gebaseerd op Deel I. Voor de totstandkoming van het hierbovengenoemde rapport, zie de Verantwoording op Deel I.

Het basisselectiedocument is samen met het rapport institutioneel onderzoek voor commentaar gezonden aan de volgende functionarissen:

Dhr. mr. A.R van Delft Westerhof, hoofd algemene zaken Staatsbosbeheer;

Dhr. C. Duijn, coördinator documentaire informatievoorziening Directie Natuurbeheer van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV)

Mw. dr. De Hullu, beleidsmedewerkster Staatsbosbeheer;

Dhr. drs. T.P. Klarenberg, beleidsmedewerker Directie Natuurbeheer van het ministerie van LNV;

Dhr. W van Lonkhuizen, coördinator documentaire informatievoorziening Staatsbosbeheer;

Mw. E.A.T.M. Schreuder, medewerkster productgroep Onderzoek, Selectie Toezicht en Advies, afdeling Relaties en Beheer, Algemeen Rijkarchief;

Dhr. J.H. van Tol, projectleider PIVOT/LNV, Facilitaire Dienst van het Ministerie van LNV.

In deze ontwerp-selectielijst is de waardering van de handelingen aangeduid met GO (goed overbrengen) of NO (niet overbrengen). Deze aanduidingen zullen evenwel in de vastgestelde lijst vervangen worden door B(ewaren) en V(ernietigen).

Reikwijdte van de ontwerp-selectielijst

Deze ontwerp-selectielijst betreft de handelingen van de minister van LNV, en de daaronder ressorterende commissies en organen, en van Staatsbosbeheer (zelfstandig bestuursorgaan) en de daaronder ressorterende commissies en organen, zoals genoemd in het BSD:

De directeur van het rijksinstituut voor het Natuurbeheer

De Raad voor Milieu- en Natuuronderzoek

Voorlopige Natuurbeschermingsraad

Natuurbeschermingsraad

Raad voor het Natuurbeheer

Centrale Commissie Natuurbescherming

Boschraad

Stuurgroep Particuliere Natuurschoonwet-landgoederen

Commissie voor de Opvoeding tot Natuurbeschermingsgedachte

Commissie Natuurbeschermingseducatie

Commissie Natuur- en Milieueducatie

(Centrale) Landinrichtingscommissie/Commissie Beheer Landbouwgronden

Toetsingscommissie Aanmoedigingsprijzen

Stichting Landschapsbeheer Nederland

Stichting Beheer Landbouwgronden

Bureau Beheer Landbouwgronden

Hoofd staatstoezicht op de Bosschen

Voorlopige Commissie Nationale parken

Commissie van Advies Bezwaarschriften particuliere cultuurtechnische werken

Commissie voor bezwaarschriften

Provinciale Commissie Beheer Landbouwgronden

Natuurwetenschappelijke Commissie

Als rechtsoptolger van de ministers van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen (OKW) en van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk (CRM) en de daaronder ressorterende commissies en diensten, voorheen actoren op dit beleidsterrein, treedt de minister van LNV op als zorgdrager voor de archiefbescheiden.

De handelingen van actoren, die vallen onder de zorg van andere zorgdragers dan de bovenstaande, vallen niet onder deze voorliggende ontwerp-selectielijst..

Selectiedoelstelling en selectiecriteria

Het doel van de selectie is het maken van een onderscheid tussen archiefbescheiden die voor blijvende bewaring en dus voor overbrenging naar de Rijksarchiefdienst in aanmerking komen (de handelingen waarvan deze archiefbescheiden de neerslag zijn wordt aangeduid met een GO) en archiefbescheiden die voor vernietiging (op termijn) in aanmerking komen (de handelingen waarvan deze archiefbescheiden de neerslag zijn worden aangeduid met een NO).

De waardering van de handelingen met een GO of een NO is gerelateerd aan de selectiedoelstelling van de Rijksarchiefdienst: het mogelijk maken van een reconstructie van het overheidshandelen op hoofdlijnen in relatie tot haar omgeving, waartoe bronnen van de Nederlandse samenleving en cultuur veilig worden gesteld voor blijvende bewaring om deze reconstructie mogelijk te maken.

Om de selectiedoelstelling te realiseren, wordt de waardering gedaan met behulp van een aantal selectiecriteria Deze criteria staan vermeldt in de inleiding van het BSD en zijn op het onderhavige beleidsterrein toegepast.

Belangen van de recht- en bewijszoekende burger

Voor de start van het driehoeksoverleg heeft het ministerie van LNV de bewaartermijnen van de handelingen, gewaardeerd met een NO ingevuld.

De termijnen zijn vastgesteld met het oog op de belangen van de recht- en bewijszoekende burger en

op de bedrijfsvoering. De bewaartermijnen zijn getoetst aan de betreffende wet- en regelgeving. De beoordeling en vaststelling van de minimale termijnen is geschied door de deskundigen van het ministerie van LNV en van Staatsbosbeheer. De vertegenwoordiger van de Rijksarchiefdienst heeft zich ervan vergewist dat zij gezien hun inbreng en functie inderdaad kunnen gelden als deskundigen op dit terrein.

Belangen van historisch onderzoek en cultureel erfgoed

In het driehoeksoverleg zijn de waarderingen van de handelingen besproken met het oog op de belangen van historisch onderzoek en cultureel erfgoed.

Het driehoeksoverleg heeft plaatsgevonden op 29 april, 27 mei en op 11 juni 1999. Bij het driehoeksoverleg waren aanwezig in wisselende samenstelling:

Van de zijde van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij:

Dhr. C. Duijn, coördinator documentaire informatieverzorging bij de Directie voor Natuurbeheer, deskundig op het terrein van het archiefbeheer;

Dhr. S. Hardoar, documentair informatieverzorger bij de Directie Natuurbeheer, deskundig op het terrein van het archiefbeheer;

Dhr. drs. T.P Klarenberg, beleidsmedewerker directie Natuurbeheer, materiedeskundige;

Dhr. J.H. van Tol, projectleider PIVOT/LNV, Facilitaire Dienst, deskundig op het gebied van het archiefbeheer en de organisatie;

Van de zijde van Staatsbosbeheer:

Dhr. W. van Lonkhuizen, coördinator documentaire informatieverzorging Staatsbosbeheer, deskundig op het terrein van het archiefbeheer;

Vertegenwoordigster van de algemene rijksarchivaris:

Mw E.A.T.M. Schreuder

Als extern deskundige, namens het Koninklijk Nederlands Historische Genootschap (KNHG):

Dhr. dr. A. J. Schuurman, historicus, Landbouwniversiteit Wageningen.

In de eerste ronde van het driehoeksoverleg bleek dat het concept-basisselectiedocument aanvulling behoefde. Een aantal handelingen kon beter worden gesplitst met het oog op het archiefbeheer, er werd een aantal handelingen gemist en een aantal handelingen kon beter worden samengevoegd. De aanvullende nieuwe handelingen, beschreven in een supplement, zijn tijdens de tweede en derde ronde van het overleg gewaardeerd en besproken. Zij zijn in de voorliggende ontwerp-selectielijst opgenomen, met de in het driehoeksoverleg vastgestelde waardering.

Bij alle handelingen is vastgesteld of de aanwezigen akkoord gingen met de voorgestelde waardering. Wanneer dat niet het geval was is de waardering besproken en eventueel gewijzigd. Deze bespreking en conclusies over de handelingen, staan in het onderstaande verslag beschreven.

De directie Natuurbeheer en dhr. Schuurman maken bezwaar tegen het voorstel voor de waardering NO van de handeling 5. De directie Natuurbeheer betoogt dat wegens de grote verdienste van de voorzitters of leden van commissies, zoals bijvoorbeeld van de voorzitter van de commissie Kleisterlee, deze met GO moet worden gewaardeerd. Dhr. Schuurman betoogt dat de samenstelling van commissies bij de overheid nogal eens leidt tot discussie. Van de zijde van de RAD wordt gesteld dat de handeling 'het aanstellen van leden van een commissie' op zich geen bijdrage levert aan de reconstructie van het handelen van de overheid op een beleidsterrein. Als het gaat om verdiensten van een commissie en personen zal de neerslag daarvan terug te vinden zijn in de handelingen van een commissie, bijvoorbeeld in de neerslag betreffende de advisering. Als het gaat om de discussies over de instelling en samenstelling van commissies zal de neerslag daarvan terug te vinden zijn in de handelingen betreffende het instellen van een commissie, waarin ook de besluitvorming over de samenstelling van een commissie terug te vinden moet zijn. Welke personen uiteindelijk zitting nemen in een commissie en de neerslag betreffende hun individuele aanstelling levert geen bijdrage

aan de doelstelling van de selectie. Dhr. Schuurman en de directie Natuurbeheer kunnen zich hierin vinden; de waardering wordt gehandhaafd en wordt er een termijn van 76 jaar na geboortedatum vastgesteld.

Op voorstel van de directie Natuurbeheer wordt de waardering van handeling 14 gewijzigd van NO naar GO. Deze handeling kan worden beschouwd als deel van de hoofdlijnen van het handelen van de overheid. De vergadering gaat akkoord.

Op voorstel van de RAD wordt de waardering van handeling 40 gewijzigd van GO naar NO. Het toelaten van een organisatie is een voorwaarde voor het verkrijgen van subsidie. Omdat de handeling betreffende het verstrekken van subsidie (handeling 42) is gewaardeerd met NO, is het voor de hand liggend om ook handeling 40 met een NO te waarderen. De vergadering kan hiermee instemmen.

De waardering van handeling 55 wordt door de vergadering gewijzigd van NO naar GO. De advisering betreft een hoofdlijn van het handelen van de overheid.

Van de zijde van het ministerie wordt gepleit voor wijziging van de waardering van de handeling 61; van NO naar GO. Deze handeling betreft de verandering van de status en het karakter van een landgoed nadat het goed in andere handen is overgegaan. De RAD kan met dat voorstel instemmen en de waardering wordt gewijzigd naar GO.

De nieuw toegevoegde handeling 64 wordt gewaardeerd met een GO. De advisering door de Natuurwetenschappelijke commissie betreft advisering over het aanwijzen van gebieden van natuurwetenschappelijk belang door de minister.

Van handelingen 66 en 71 worden op voorstel van de RAD de waardering gewijzigd van NO naar GO. Deze handelingen zijn te beschouwen als hoofdlijnen van het handelen van de overheid op dit beleidsterrein. De vergadering gaat akkoord met de wijziging.

Op voorstel van de directie Natuurbeheer en de RAD wordt de waardering van handeling 77 gewijzigd van NO naar GO. Het vaststellen van begrenzingsplannen is van belang voor de betekenis van een natuurmonument in zijn omgeving en voor te nemen maatregelen ten behoeve van het behoud en de ontwikkeling van een natuurmonument. De neerslag daarvan kan daarom belangrijk zijn voor de reconstructie van het handelen van de overheid.

Van de zijde van de RAD wordt voor handeling 80 een NO voorgesteld. De RAD betoogt dat de neerslag van deze handeling in vergelijking met handeling 78 'het opzetten van een voorstel van wet voor onteigening' niet van die waarde is dat deze voor blijvende bewaring in aanmerking komt. Het verbieden van handelingen die schadelijk zijn voor het karakter van het gebied is een besluit dat vooruitloopt op de onteigening van het gebied ten behoeve van de natuur- en landschapswaarden. De handeling is volgens de RAD er alleen gericht op het in stand te houden van het karakter van het gebied ten behoeve van de onteigening. De RAD is van mening dat de handeling met betrekking tot de onteigening zelf voldoende neerslag bevat om een reconstructie van het overheidshandelen mogelijk te maken.

Van de zijde van het ministerie wordt betoogd dat de neerslag van deze handeling 80 wel neerslag bevat die men belangrijk acht voor het inzicht in het handelen van de overheid op hoofdlijnen. Het gaat om neerslag betreffende ingrepen die men schadelijk acht voor de landschaps- en natuurwaarden in een gebied. De RAD gaat akkoord met het handhaven van de waardering GO voor deze handeling. Wel wordt besloten dat er een nieuwe handeling wordt toegevoegd betreffende het verlenen van ontheffingen op het verbod van handelingen. Deze handeling wordt gewaardeerd met een V. Het gaat hierbij vaak om een overgangssituatie betreffende het beëindigen van de verboden handelingen.

Tegen de waardering van handeling 86 worden van de zijde van de directie Natuurbeheer bezwaren ingebracht. Men beschouwt dat als een handeling waarvan de neerslag bewaard moet blijven. Van de

zijde van de RAD wordt betoogd dat deze handeling vooral een nadere uitwerking van de handelingen betreffende het kopen en verkopen van gronden betreft. De handeling wordt verricht om het budget voor de aankoop van gronden door het Bureau te beheersen. De vergadering gaat dan akkoord met de waardering, die op NO gehandhaafd blijft.

De nieuw toegevoegde handeling 90 van de natuurwetenschappelijke Commissie wordt gewaardeerd met een NO. De advisering betreft handelingen van de overheid die geen deel uitmaken van de hoofdlijn van het handelen.

De waardering van handeling 116 wordt gewijzigd van GO naar NO. De RAD vindt dat de neerslag van deze handeling alleen gegevens zal bevatten over de commissie en diens werkwijze en weinig gegevens betreffende de prijs zelf, zoals de opzet en de motivatie bij uitreiking. In feite geldt hier hetzelfde als is gesteld bij de waardering van handeling 5. De vergadering gaat akkoord met de wijziging van de waardering naar NO

Op voorstel van de RAD wordt de waardering van handeling 126 GO beperkt tot de eindproducten. De overige neerslag van deze handeling, zoals concept-artikelen, drukproeven, e.d. is geen neerslag, die bijdraagt aan een reconstructie van het handelen van de overheid op hoofdlijnen in zijn relatie tot haar omgeving.

De vergadering besluit handeling 128 te waarderen met een NO, in plaats van een GO. Het vaststellen en laten aanbrengen van kentekenen is een gevolg van de handelingen betreffende het vaststellen van natuurmonumenten, hun grenzen en de gewenste maatregelen. Kentekenen zijn een middel om ter plekke bekend te maken dat een gebied een natuurmonument is, met de daarbij behorende restricties voor het gebruik van het gebied. Welke vorm deze kentekenen moeten hebben en op welke plaatsen deze worden aangebracht, beschouwen de deelnemers aan het overleg niet als hoofdlijn van het handelen.

Voor handeling 129 besluit de vergadering tot het wijzigen van de waardering van handeling van NO naar GO.

Het afsluiten van delen van een natuurmonument kan gerekend worden tot een handeling waarvan de neerslag moet worden overgedragen. Het afsluiten van delen van een natuurmonument heeft mede betrekking op de staat van de natuur en de wijze waarop de overheid deze denkt te beschermen. De neerslag van deze handeling kan dus van belang zijn voor een reconstructie van de uitvoering van het beleid op hoofdlijnen.

Op voorstel van de RAD wordt de handeling 130 gewaardeerd met een NO in plaats van een GO. Deze handeling heeft betrekking op een specifieke bevoegdheid van ambtenaren. Men rekent het niet tot hoofdlijn van de uitvoering van het beleid.

Handelingen 110 en 111 worden samengevoegd naar handeling 131. Op voorstel van de RAD en met instemming van de deelnemers aan het overleg wordt ook deze waardering gewijzigd van NO naar GO.

Op voorstel van dhr. Schuurman wordt de waardering van handeling 156 gewijzigd van NO in GO. De heer Schuurman betoogt dat de neerslag van deze handeling veel materiaal bevat met overzichten over de staat van de landschaps- en natuurwaarden in Nederland en daarmee van belang is voor een reconstructie van het handelen van de overheid. De vergadering gaat hiermee akkoord.

Den Haag, september 1999

E.A.T.M. Schreuder